

คุณกึ่งแก้ว วิบูลสันติ กับบ้านเด็กกำพร้า

คุณกึ่งแก้ว วิบูลสันติ ได้บริจาคที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ที่ถนนวัวลาย ให้มูลนิธิเด็กกำพร้า และอนาถาเชียงใหม่ ใช้เป็นที่อาศัยของเด็กกำพร้าอนาถา มาจนถึงทุกวันนี้ จนเรียกกันติดปากว่า "บ้านกึ่งแก้ว"

การทำสาธารณกุศลมากมายขนาดนี้ นายก้อง และนำศึกษาว่า เหตุใดจึงเป็นเหตุผลให้คุณกึ่งแก้ว ตัดสินใจทำบุญครั้งใหญ่เช่นนี้ และคนเราต้องร่ำรวยขนาดไหนจึงสามารถทำบุญเช่นนี้ได้

การทำบุญเช่นนี้มีคุณค่าและเป็นประโยชน์มากในสังคมเมืองเชียงใหม่ หากย้อนไปคงมีไม่กี่คนที่ทำในลักษณะเช่นนี้

ข่าวหน้า 1 จาก นสพ.คนเมือง ฉบับวันที่ 25 พฤศจิกายน 2511 "กึ่งแก้ว วิบูลสันติ คหบดีท่านนี้มีชื่อเชียงใหม่ ยกทรัพย์สินสมบัติรวม 7 รายการให้เป็นการกุศล"

ในข่าวรายงานว่า พ.ต.อ.นิรันดร ชัยนาม ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ ได้แถลงให้ผู้แทนหนังสือพิมพ์ทราบว่า เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายนที่ผ่านมา ถึงเรื่องการดำเนินงานของคณะกรรมการจัดการมรดกของ นางกึ่งแก้ว วิบูลสันติ ซึ่งได้แต่งตั้งไว้โดยพินัยกรรม

คณะกรรมการมี พ.ต.อ.นิรันดร ชัยนาม, นายแพทย์ระเบียบ ฤกษ์เกษม และนางศรียุกต์ อุตสหาณนท์ ได้รวบรวมติดตามทวงถามทรัพย์สินของนางกึ่งแก้ว วิบูลสันติ ผู้วายชนม์ครบถ้วนทุกประการ ปรากฏว่า ในทรัพย์สินที่ยกให้เป็นสาธารณกุศลมีดังนี้

1. ที่ดิน 5 ไร่เศษ พร้อมสิ่งปลูกสร้างที่ถนนเจริญประเทศ ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ตั้งโรงเรียนไชยโรจนวิทยา ยกให้โรงพยาบาลนครเชียงใหม่ เพื่อเป็นทุนแก่นักศึกษาแพทย์ พยาบาล ผดุงครรภ์อนามัย ที่ศึกษาอยู่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ขาดทุนการศึกษา และหากต่อไปมีรายได้มากขึ้น จะแบ่ง 1 ใน 3 ชื่อยาบำบัดและรักษาคนไข้ออนาถาในโรงพยาบาลมหาราชแห่งนี้
2. ที่ดิน 1 ไร่เศษ และสิ่งปลูกสร้าง ที่ถนนวัวลาย ยกให้มูลนิธิช่วยเหลือเด็กกำพร้าอนาถาเชียงใหม่
3. ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ถนนสันป่าข่อย ต.วัดเกต ยกให้โรงพยาบาลแมคคอมมิค เพื่อใช้เก็บผลประโยชน์ ไว้ชื่อยารักษาคนไข้ออนาถาที่มารักษา โดยไม่เลือกชาติ ศาสนา และถ้าจำเป็นที่จะขายที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในที่ดินนี้ เพื่อนำไปสร้างตึกคนไข้ออนาถาในที่ดินนี้ก็ได้อ และขอให้จารึกชื่อตึกว่า "ตึกกึ่งแก้ว วิบูลสันติ"
4. ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เป็นตึก 3 ชั้น 2 คูหา ที่ถนนสีลม บางรัก จังหวัดพระนคร ยกให้สมาคมปราบวัณโรค เชียงใหม่ เพื่อเก็บผลประโยชน์เป็นค่าใช้จ่ายรักษาคนไข้วัณโรค
5. ที่ดิน 72 ตารางวา และสิ่งปลูกสร้าง ที่หมู่ 1 ต.ปากบ่อง อ.ป่าซาง จ.ลำพูน ยกให้โรงพยาบาลลำพูน เพื่อเก็บประโยชน์รักษาคนไข้
6. ให้เงินสมทบสถานศึกษาและทุนการศึกษารวม 174,850 บาท เป็นทุนนักศึกษา

เยี่ยมโรงพัก

พยาบาล 11 ทุน นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 1 ทุน เงิน 30,000 บาท สมทบทุนมูลนิธินายมาแดง วิบูลสันติ เพื่อเป็นทุนแก่นักเรียนฝึกหัดครู

7. เงินที่เหลือทั้งหมดยกให้โรงเรียนเมตตาศึกษาเชียงใหม่ และมูลนิธิเด็กกำพร้าอนาถาเชียงใหม่แห่งละครึ่ง

คณะกรรมการจัดการมรดกได้ดำเนินการไปตามพินัยกรรมแล้ว เหลือเงิน 581,219.32 บาท (ห้าแสนแปดหมื่นเศษ) แบ่งให้ 2 ส่วนเท่ากัน แห่งละ 290,609 บาท

การแบ่งทรัพย์สินดังกล่าว พ.ต.อ.นิรันดร ชัยนาม ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ ได้ทำพิธีมอบแก่ผู้แทนสถาบันเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ.2511

คุณกึ่งแก้ว วิบูลสันติ เป็นบุตรสาวของ นายหมาแดง และนางกิมเฮียะ วิบูลสันติ ในจำนวนบุตรธิดา 9 คน

ชื่อหมาแดง สมัยก่อน ไม่ถือเป็นคำหยาบคายแต่อย่างใด เหตุที่ตั้งชื่อเป็นหมาแดง อาจเนื่องจากอาจเป็นเด็กเกเร หรือไม่ก็เป็นเด็กซี้โรค คนโบราณเชื่อว่าหากตั้งชื่อเป็นสัตว์ จะทำให้ผีไม่เอา คือรอดชีวิตและมีชีวิตยืนยาวได้ เมื่อมีหมาแดงหลายคน ก็แยกเป็นหมาแดงหมาขาว อีกเหตุผลหนึ่ง เล่ากันว่า เมื่อคลอดใหม่มีสุนัขสีแดงไม่รู้มาจากไหนมาเลียหน้า จึงเรียกต่อกันมาว่า "หมาแดง" (คุณเวทย์ วิบูลสันติ, 85 ปี, สัมภาษณ์)

หมาแดง มีชื่อจริงว่า นายดี วิบูลย์สันติ เป็นต้นตระกูลวิบูลสันติ นายดี ตั้งบริษัทชื่อเล่าเองแสง และใช้เป็นที่อยู่อาศัยของครอบครัว อยู่ถนนเจริญเมือง หากลงจากสะพานนวรัฐไปแยกสันป่าข่อย อยู่ด้านขวา อาชีพค้าขายทางเรือ นำสินค้าจากเชียงใหม่ล่องเรือไปส่งกรุงเทพฯ และรับสินค้าจากกรุงเทพฯ มาขายที่เชียงใหม่ จำพวก ผ้า เกลือ ปัจจุบันเป็นบ้านของพ่อเวทย์ วิบูลย์สันติ ลูกคนที่ 5 ของนายดี (นายวาทย์ วิบูลสันติ, สัมภาษณ์)

นางกึ่งแก้ว มีพี่น้องรวม 9 คน คือ นายสงวน, นายสุนทร (เสียชีวิต เมื่ออายุ 25 ปี), นางสุรางค์ เจริญบุญ, นายวิเชียร, นางกึ่งแก้ว, นส.กานดา, นายเวทย์, นางศรียุกต์ อุตสหาณนท์ และนางสุรีย์ ตียาภรณ์

นางกึ่งแก้ว เรียนจบชั้นประถมต้นจากโรงเรียนดาราวิทยาลัย สมัยแรกที่ตั้งอยู่บริเวณโบสถ์คริสต์ใกล้สะพานนวรัฐ หลังจากนั้นออกมาช่วยงานบ้าน เคยสมรสเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ.2491 แต่มิได้จดทะเบียนสมรส แต่ชีวิตคู่ไม่ราบรื่น 2-3 ปี ก็เลิกรา ไม่มีทายาทด้วยกัน นางกึ่งแก้ว เป็นพุทธศาสนิกชนที่เคร่งครัด ชอบทำบุญกุศลและมักขึ้นไปทำบุญให้ทานรักษาศิล

ปฏิบัติธรรมที่วัดพระธาตุดอยสุเทพเป็นประจำ จนคราวหนึ่งเมื่อต้นปี พ.ศ.2508 ขาลงบันไดนาคเพื่อเดินทางกลับ มีผู้ชวนนางกึ่งแก้วกลับทางล้อเลื่อน ที่ใช้ลากสิ่งของขึ้นลงวัด ผู้โดยสาร 4 คนปรากฏว่าสายสลิงหลุดทำให้ล้อเลื่อนตกลงมาที่เชิงคอยด้านล่าง นางกึ่งแก้ว ได้รับบาดเจ็บกะโหลกศีรษะด้านขวาแตก กระดูกซี่โครงขวาหัก 2 ซี่ และกระดูกต้นแขนขวาและข้อศอกหัก และเป็นผลให้นางกึ่งแก้วสลบไป 24 ชั่วโมง ซึ่งหลายคนเชื่อว่าอาจรอดชีวิตได้ แต่อาจด้วยบุญกุศลที่นางกึ่งแก้วทำไว้ ทำให้รอดชีวิต เหตุการณ์นี้เองหลังจากนั้นนางกึ่งแก้ว จึงได้ทุ่มเททำบุญมากยิ่งขึ้น เช่น บริจาคเงิน 2 หมื่นบาท ต่อเติมมุขศาลาวัดสันป่าข่อย เป็นต้น

หลังจากรักษาตัวหายจากอุบัติเหตุประมาณ 3 เดือน ในปลายปี พ.ศ.2508 แพทย์ตรวจพบอาการของโรคมะเร็งที่ปอด อาจมีสาเหตุจากการที่นางกึ่งแก้ว สูบบุหรี่ยัด จึงต้องเข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลนครเชียงใหม่ ประมาณ 2 เดือนเศษ พออาการสงบก็กลับไปพักที่บ้าน ต่อมาอาการกำเริบอีกจึงเข้ารักษาตัวที่โรงพยาบาลนครเชียงใหม่อีก นางกึ่งแก้ว ได้บอกกับนายแพทย์ระเบียบ ฤกษ์เกษม ผู้อำนวยการโรงพยาบาลนครเชียงใหม่ว่า ต้องการที่จะทำบุญกุศลที่ให้เห็นด้วยตาตนเองก่อนที่จะเสียชีวิต โดยต้องการทำบุญกับโรงพยาบาล, เด็กกำพร้าหรือวัณโรค ซึ่งนายแพทย์ระเบียบ ได้แนะนำให้นำบุญกับเด็กกำพร้าที่ขณะนั้นมีเด็กกำพร้าทิ้งไว้ที่โรงพยาบาลมากขึ้นและขาดสถานที่ดูแล

เรื่องเด็กกำพร้านี้คุณพูลสมัย ชัยนาม ภริยาผู้ว่าราชการจังหวัดในช่วงนั้น ได้บันทึกเล่าไว้ว่า "ในปี พ.ศ.2507 ได้มีการก่อตั้งหน่วยสตรีอาสาสมัครเชียงใหม่ ขึ้นแล้ว ใช้เวลาในวันว่างทำงานบำเพ็ญประโยชน์ที่โรงพยาบาลนครเชียงใหม่ ได้พบเห็นเด็กกำพร้าที่ถูกทอดทิ้งไว้ที่โรงพยาบาล ในปี พ.ศ.2507 มีจำนวนถึง 21 คน ทางโรงพยาบาลอยู่ในภาวะจำยอมที่ต้องดูแล ทั้งที่ไม่มีงบประมาณ อีกทั้งเด็กต้องอยู่โรงพยาบาล ไม่มีสถานที่อยู่แยกเป็นพิเศษ เป็นปัญหามากเมื่อเด็กเติบโตขึ้น หน่วยสตรีอาสาสมัครเชียงใหม่ จึงได้พร้อมใจกันจัดหาทุนตั้งเป็นมูลนิธิสงเคราะห์เด็กกำพร้าอนาถาเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2507 โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1. จัดหาสถานที่ให้เด็กกำพร้าได้อยู่อาศัย 2. เลี้ยงดูให้อาหารเครื่องนุ่งห่ม ให้ความคุ้มครองความปลอดภัย และ 3. ช่วยสืบหาผู้อุปการะเลี้ยงดู

ขณะที่ทางมูลนิธิกำลังตัดสินใจที่จะสร้างบ้านเด็กกำพร้า บริเวณโรงพยาบาลนครเชียงใหม่ นั้น คุณกึ่งแก้ว วิบูลสันติ ทราบเรื่อง จึงยกบ้านไม้สักพร้อมทั้งที่ดิน ในตำบลหายยา มูลค่าประมาณ 6 แสนบาท ให้แก่มูลนิธิสงเคราะห์เด็กกำพร้า โดยจะทำพินัยกรรมยกให้ในภายหลัง"

นางกึ่งแก้ว จึงได้มอบที่ดินพร้อมอาคารหลังใหญ่ที่ประตูเชียงใหม่ ถนนวัวลาย ให้เป็นสถานที่ดูแลเด็กกำพร้าอนาถา และได้ทำพิธีมอบในวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ.2509 ต่อมาวันที่ 11 เมษายน พ.ศ.2509 นางกึ่งแก้ว เสียชีวิต รวมอายุได้ 56 ปีเศษ

(อ้างอิงจากข้อเขียนของ พระมหากมล โขติมันโต และนายแพทย์ระเบียบ ฤกษ์เกษม เรียบเรียงไว้ในหนังสืออนุสรณ์ คุณกึ่งแก้ว วิบูลสันติ เนื่องในการบำเพ็ญกุศล 100 วัน, 19 ก.ค.2509)

พ.ต.ท.อนุ เนินหาด รอง ผกก.สส.สภ.อ.หางดง เชียงใหม่